

Czy plan B jest realny w kryzysie ? 18 grudnia 2009 r.

- Krzysztof Tuczapski

Wydaje się, że działania restrukturyzacyjne i przekształcenia SPZOZ-ów w spółki przeprowadzane właśnie teraz, w dobie kryzysu i braku perspektyw większych nakładów na ochronę zdrowia, są skazane na niepowodzenie. Sądzę jednak, że niekoniecznie tak musi być - uważa Krzysztof Tuczapski*, prezes Zamojskiego Szpitala Niepublicznego sp. z o.o. - Po wecie prezydenta dotyczącym m.in. nowej ustawy o ZOZ-ach, zmiana formy własności szpitali odbywa się w dalszym ciągu zgodnie z obecnie obowiązującym prawem. Musi więc nastąpić poprzez likwidację szpitala publicznego i powołanie na to miejsce spółki prawa handlowego. Likwidacja, to m.in. wypowiedzenia umów o pracę dla całej załogi, przecięcie powiązań i zobowiązań, likwidacja struktur związkowych oraz przejęcie całości strony finansowej szpitala przez jego organ założycielski.

W zawetowanej ustawie, zmiany restrukturyzacyjne przebiegały w inny sposób. Przede wszystkim szpital-spółka była następcą prawnym szpitala publicznego. Tym samym, m.in., przejmowała całą załogę na zasadzie art. 231 kodeksu pracy, co mogło spowodować w większości jednostek, że w dalszym ciągu pracodawca nie mógłby zrestrukturyzować poziomu zatrudnienia do potrzeb i możliwości nowego podmiotu.

Po wecie prezydenta, według obecnych przepisów, takiego obowiązku nie ma. Stwarza to zarządowi spółki możliwość przeprowadzenia pełnej restrukturyzacji w najważniejszych, moim zdaniem, kwestiach:

- poziomu zatrudnienia
- zakresu wykonywanych świadczeń zdrowotnych
- restrukturyzacji „poziomu myślenia załogi”.

Czy plan B ma szansę w dobie kryzysu gospodarczego? Jak najbardziej, właśnie teraz jest najlepszy okres, bo pieniądze na przekształcenia są zagwarantowane: uszczelnia system, odciążą finansowo zadłużone jednostki oraz – w pewnym procencie – organy samorządu terytorialnego. Dzięki spłacie długów wymagalnych zobowiązań publiczno-prawnych, można zrestrukturyzować szpital tworząc nowoczesny zakład pracy.

Każdy mechanizm, który pozwala na jak najbardziej efektywne wydawanie środków publicznych przeznaczonych na ochronę zdrowia musi być wnikliwie rozpatrzony. Wydaje się, że obecne mechanizmy rynkowe – konkurencja, wolny wybór placówki przez pacjenta, komercjalizacja szpitali – są dobrym kierunkiem w tym zakresie. Moim zdaniem jednak, nie są wystarczające.

Niestety, realizacja planu B napotyka trudności. Zainteresowanie szpitali publicznych zmianami w spółki prawa handlowego jest znikome. Dlaczego? Uważam, że przyczyny są następujące:

- pogłębiający się kryzys i brak pewności sytuacji finansowej samorządów

- niepewność finansowania świadczeń zdrowotnych w 2010 roku
- długa i dość zawiła ścieżka prawna, którą musi przejść przekształcany szpital i jego organ założycielski
- niechęć załogi szpitala i społeczności lokalnej – brak odpowiedniej informacji i motywacji do przekształceń
- niewiara w możliwość pozyskania pieniędzy na przekształcenia, „bo mamy kryzys”
- zbliżający się rok wyborów samorządowych.

Konfederacja Pracodawców Polskich, której jestem ekspertem, jako przedstawiciel pracodawców, od dawna podkreśla konieczność normowania sytuacji organizacyjnej placówek ochrony zdrowia. Chcemy, żeby każda publiczna złotówka była efektywnie wydawana, a jej wydawanie monitorowane. Należy też dążyć do równości dla każdego podmiotu organizacyjnego ochrony zdrowia. Wolna konkurencja będzie tylko wtedy, gdy wszyscy będą równi wobec prawa i wobec płatnika. Ta równość jest obecnie dość iluzoryczna.

Nie może być już następnych działań rządu promujących doraźne dofinansowywanie zadłużonych szpitali publicznych. Nie ma zgody podatników na dotacje celowe dla wybranych jednostek publicznej służby zdrowia.

To wszystko powinno motywować rząd do przygotowania i wprowadzenia na ścieżkę legislacyjną nowoczesnej ustawy o zakładach opieki zdrowotnej na miarę XXI wieku, którą poprze też opozycja oraz podpisze prezydent. Musi to nastąpić w ciągu przyszłego roku. Czas nam już się skończy! •

Fragment artykułu, który ukaże w styczniowym wydaniu Rynku Zdrowia.